

Specyfika rozwoju prawodawstwa w dziedzinie regulacji zagranicznej działalności gospodarczej na obszarze Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej

Gennady Brovka*, Olga Veremeychik**, Anastasiya Zhevlakova***

Artykuł jest poświęcony charakterystyce prawnej regulacji zagranicznej działalności gospodarczej na obszarze Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej (EUG).

Omówiono w nim klasyfikację oraz stosowanie pozataryfowych środków regulacyjnych przewidzianych w prawodawstwie EUG. Autorzy zauważają, że spośród wszystkich środków ochrony gospodarczej dostępnych w EUG, wobec 21 kategorii towarów są stosowane wyłącznie środki antydumpingowe. Szczególną uwagę poświęcono także tworzeniu jednolitych ram regulacyjnych EUG w zakresie przepisów technicznych. Dokumentacja stanowiąca ustawodawstwo krajowe Republiki Białorusi i Federacji Rosyjskiej oraz określająca procedury stosowania szczególnych środków gospodarczych została przeanalizowana oddzielnie. Środki te obejmują tymczasowe lub stałe zakazy oraz ograniczenia importu niektórych rodzajów produktów.

Autorzy dochodzą do wniosku, iż zachodzi potrzeba wprowadzenia mechanizmu wstecznego dla cel szczególnych, antydumpingowych i wyrównawczych w celu stworzenia jednolitego rynku w EUG dla najważniejszych produktów, który byłby oparty na ujednoliconych wymogach technicznych, a także potrzeba wypracowania metod stałego weryfikowania istniejących kontyngentów oraz zakazów z uwzględnieniem interesów głównych konsumentów tych towarów.

Słowa kluczowe: rozwój prawodawstwa, środki ochrony rynku krajowego, handel zagraniczny, szczególne środki gospodarcze, regulacja techniczna

Kod klasyfikacji JEL: G18

* Dr, adiunkt • Białoruski Narodowy Uniwersytet Techniczny (Republika Białorusi) •

✉ gbrovka@bntu.by • ORCID: 0000-0001-6135-6738

** Dr, adiunkt • Białoruski Narodowy Uniwersytet Techniczny (Republika Białorusi) •

✉ veremeychik@bntu.by • ORCID: 0000-0002-6667-4337

*** Studentka studiów podyplomowych • Białoruski Narodowy Uniwersytet

Techniczny (Republika Białorusi) • ✉ anastasiya.zhevlakova@bntu.by •

ORCID: 0000-0002-2945-9806

Wprowadzenie

Współcześnie zagraniczna działalność gospodarcza stanowi niezbędny element wchodzący

w skład struktury gospodarki krajowej i wpływa na jej stabilność. Ze względu na fakt, że Republika Białorusi jest państwem członkowskim EUG, a w ramach tej Unii rozwija się ustawodawstwo

w obszarze regulacji zagranicznej działalności gospodarczej na jej terenie, tzn. opracowywana jest jednolita podstawa regulacyjna, szczególnie znaczenie ma analiza metod regulacyjnych na poziomie integracyjnym.

Przepisy celne stanowią jeden z kluczowych instrumentów regulacji państwowej oraz ponadnarodowej i obejmują taryfy celne, środki pozataryfowe, a także inne środki stosowane przez państwo w celu ochrony interesów krajowych.

Środki te różnią się charakterem oraz mechanizmem wpływu regulacyjnego na niektóre segmenty rynku krajowego i globalnego. Mimo to są ze sobą wzajemnie powiązane, uzupełniają się, a w praktyce są stosowane łącznie.

Środki celne jako metoda regulacji handlu zagranicznego

Regulacja taryf celnych jest metodą regulowania handlu zagranicznego towarami poprzez ustanawianie, wprowadzanie, zmienianie oraz zniesienie ceł na towary przewożone przez granice celne.

Środki celne i taryfowe są stosowane w celu regulacji kosztów oraz cen importowanych i eksportowanych towarów z uwzględnieniem kosztów oraz cen producentów krajowych, wydajności konsumpcyjnej w zakresie towarów krajowych i importowanych, jak również potrzeby zmaksymalizowania popytu na niektóre towary. Mechanizm wpływu regulacji taryf celnych na handel zagraniczny przejawia się w bezpośrednim oddziaływaniu tych regulacji na wymianę towarów między krajami poprzez stosowanie ceł.

Cła to podstawowe narzędzia regulacji celnej. Skuteczność tego typu regulacji zależy bezpośrednio od stopnia zasadności ich stosowania z perspektywy ekonomicznej.

Celem stosowania środków regulacji celnej jest ochrona krajowych producentów przed konkurencją zagraniczną, aby zapewnić wpływy do budżetu państwa oraz pobudzać stopniowe zmiany strukturalne w gospodarce.

Wśród głównych zadań regulacji celnych na Białorusi możemy wyróżnić następujące: wspieranie konkurencyjności produktów przedsiębiorstw krajowych; działania na rzecz modernizacji i innowacyjności w gospodarce; utrzymanie niezbędnego poziomu atrakcyjności inwestycyjnej w sektorze przemysłowym i produkcyjnym; zwiększanie konkurencyjności białoruskiego eksportu.

Właściwe stosowanie elementów regulacji taryf celnych umożliwia skuteczną realizację tych zadań, a elementy te obejmują: taryfy celne, nomenklaturę towarową zagranicznej działalności gospodarczej, cła, procedury celne, korzystne taryfy, kraj pochodzenia; oraz wartość celną towarów.

Do 1994 r. nie istniała klarowna definicja pozataryfowych barier handlowych, w wyniku czego stosowano wiele podejść do ich klasyfikacji oraz grupowania. Jednakże w 1994 r. UNCTAD opracowała system analizy handlu i informacji, który obejmuje system kodowania oraz klasyfikacji pozataryfowych barier handlowych.

Później kontynuowano prace nad opisem i systematyzacją środków pozataryfowych, co doprowadziło w 2012 r. do stworzenia nowej klasyfikacji, którą zaaprobowało większość organizacji międzynarodowych.

Wszystkie bariery pozataryfowe podzielono na trzy kategorie: środki techniczne dotyczące importu oraz środki nietechniczne dotyczące importu oraz środki wpływające na eksport. Łącznie wyodrębniono 16 grup barier, których szeroki zakres obejmuje bariery techniczne, sanitarne lub fitosanitarne, środki finansowe i związane z konkurencyjnością, środki inwestycyjne związane z handlem, ograniczenia dotyczące sprzedaży i zamówień publicznych, zasady obowiązujące w kraju pochodzenia i inne. Klasyfikacja ta nie jest statyczna i stale się zmienia, ponieważ środki stosowane przez różne kraje również nieustannie ulegają zmianom.

Światowa Organizacja Handlu także obrała własne podejście do klasyfikacji środków pozataryfowych. W przypadku produktów nierolnych wyróżnia się pięć grup środków (Baklakov, 2015, s. 10):

- ograniczenia związane z udziałem państwa w handlu, takie jak zamówienia publiczne lub cła wyrównawcze;
  - bariery techniczne: normy i wymagania dotyczące ochrony środowiska, przepisów sanitarnych, weterynaryjnych, w zakresie pakowania i etykietowania towarów, zasad i procedur regulujących certyfikację produktów;
  - procedury celne i formalności administracyjne, takie jak skomplikowane procedury odprawy celnej, a także metody oceny wartości celnej towarów i ich kraju pochodzenia;
  - szczególne ograniczenia, takie jak pozwolenia oraz kontyngenty przywozowe;
  - ograniczenia wynikające z zasad gwarantowania płatności związanych z przywozem towarów: podatków, opłat, ceł antydumpingowych i wyrównawczych, podatków granicznych.
- dyskryminujące środki stosowane w zależności od tego, czy przedsiębiorstwo jest krajowym czy zagranicznym dostawcą usług.

Możliwe wydaje się sklasyfikowanie środków pozataryfowych stosowanych w regulacji handlu zagranicznego na podstawie ich celu – gwarantowanie bezpieczeństwa państwa; ochrona krajowych producentów przemysłowych i rolnych; ochrona zdrowia i życia ludzkiego; ochrona roślin i zwierząt; ochrona dziedzictwa artystycznego, historycznego i archeologicznego narodów; ochrona środowiska; wypełnianie zobowiązań międzynarodowych.

Środki celne stosowane w Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej

Obecnie wypracowanie jednolitego podejścia do klasyfikacji barier pozataryfowych w handlu usługami nastręcza szczególnych trudności. Ogólnie rzecz biorąc, środki pozataryfowe w handlu usługami można podzielić na cztery główne grupy (Vinokarov, 2015, s. 16–18):

- ograniczenia ilościowe, w tym kontyngenty i inne czynniki ograniczające handel usługami – są one nakładane nie na usługę, lecz na dostawców; najbardziej drastycznym rozwiązaniem jest całkowity zakaz importu usług;
- ograniczenia nałożone na cenę usługi lub kontrola cen – są one wprowadzane w zależności od tego, czy przedsiębiorstwo świadczące usługi jest krajowe czy zagraniczne; pod względem mechanizmu działania jest bardzo podobny do środków taryfowych;
- specjalne ograniczenia rządowe w postaci udzielania licencji lub konieczności uzyskania praw do świadczenia usług – najczęściej mają zastosowanie do usług finansowych, prawnych lub medycznych oraz w obszarze zamówień publicznych;
- ograniczenie dostępu importera do dodatkowych usług – najczęściej dotyczy usług transportowych;

Regulacja prawna zakazów i ograniczeń oraz środków pozataryfowych służących do regulacji handlu zagranicznego odbywa się na poziomie krajowym i międzynarodowym.

Euroazjatycka Unia Gospodarcza dysponuje jednolitymi środkami regulacji pozataryfowej ustanowionymi na mocy Traktatu o Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej, a ich klasyfikację przedstawiono na rysunku 1.

Zgodnie z powyższą klasyfikacją środki fitosanitarne i techniczne nie wliczają się do grupy pozataryfowych środków regulacyjnych. W szczególności w Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej uznaje się je za odrębne środki państwowej regulacji zagranicznej działalności gospodarczej, a także za środki gospodarcze służące do ochrony rynku krajowego i obejmują one środki szczególne, antydumpingowe, wyrównawcze oraz progowe¹.

Głównym celem stosowania ceł szczególnych, antydumpingowych i wyrównawczych jest ochrona interesów gospodarczych producentów towa-

¹ Traktat o Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej [zakończony elektronicznie]: [podpisano w Astanie w dniu 29.05.2014 r.], ConsultantPlus. Białoruś, LLC „YurSpektr”, Narodowe centrum informacji prawnej. Republika Białorusi, Mińsk, 2021.

Rysunek 1. Środki regulacji pozataryfowej w EUG

Jednolite środki regulacji pozataryfowej				
Ograniczenia ilościowe	Prawo wyłączne	Automatyczne licencjonowanie	Procedura wydawania pozwoleń	Zakaz importu lub eksportu towarów
tymczasowe zakazy lub ograniczenia ilościowe nakładane na eksport, by zapobiec poważnym niedoborom na krajowym rynku żywności lub innych towarów bądź zmniejszyć ich skalę	wprowadzane w odniesieniu do eksportu lub importu niektórych rodzajów towarów	eksport i import towarów, dla których wprowadzono automatyczne licencjonowanie, odbywa się na podstawie zezwoleń	wdrażana poprzez wprowadzenie licencjonowania lub stosowanie innych środków administracyjnych w celu regulacji działalności w zakresie handlu zagranicznego	wprowadzenie zakazów importowania niektórych kategorii towarów, które zagrażają życiu i zdrowiu ludzi oraz kondycji środowiska
zakazy lub ograniczenia ilościowe w eksporcie i imporcie wymagane w związku ze stosowaniem norm lub reguł klasyfikacji	realizowane na podstawie wydanej licencji	wprowadzane w celu monitorowania dynamiki importu i eksportu niektórych rodzajów towarów		zakazy eksportu towarów o znaczeniu strategicznym, a także o wartości kulturowej i innych podobnych artykułów
ograniczenia przywozu biologicznych zasobów wodnych importowanych w jakiegokolwiek formie				

rów w EUG przed zagrożeniami związanymi ze zwiększonym importem, dumpingiem lub subsydiowanym przywozem towarów.

Powodem stosowania ceł szczególnych jest zagrożenie dla jednego z sektorów gospodarki krajowej płynące z rosnącej ilości towarów przywożonych do kraju.

Jeżeli ma miejsce dumping towarów, a ich import powoduje szkody w sektorze gospodarczym państwa członkowskiego EUG, stosuje się cła antydumpingowe.

Cła wyrównawcze nakłada się w celu ograniczenia przywozu towarów, przy produkcji lub eksporcie których nastąpiło subsydiowanie ze strony państwa producenta lub wysyłającego, jeżeli dochodzenie wykaże, że import tego produktu powoduje szkody gospodarcze w państwie członkowskim EUG (Zhevlakova, 2019).

Przed zastosowaniem szczególnego środka ochronnego, antydumpingowego lub wyrównaw-

czego wobec importu towarów przeprowadza się specjalne dochodzenie. Celem takiego dochodzenia jest ustalenie, czy ma miejsce dumping lub subsydiowanie towarów zagranicznych, jak również weryfikacja, czy import takich towarów na obszar celny powoduje istotne szkody dla producentów podobnych towarów w EUG.

Organem przeprowadzającym dochodzenia antydumpingowe i wyrównawcze oraz specjalne dochodzenia ochronne jest Wydział Ochrony Rynku Wewnętrznej Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej, a podstawą wszczęcia dochodzenia jest oświadczenie producentów podobnych towarów w EUG.

Dochodzenie antydumpingowe lub wyrównawcze jest przeprowadzane w ciągu od 12 do 18 miesięcy, a specjalne dochodzenie – w ciągu od 9 do 12 miesięcy.

Ponadto międzynarodowe porozumienie pomiędzy EUG oraz stroną trzecią w sprawie usta-

nowienia systemu wolnego handlu może przewidywać stosowanie środków mających na celu ochronę rynku wewnętrznego innych niż środki szczególne, antydumpingowe czy wyrównawcze.

Pierwszym traktatem międzynarodowym, który opisuje taką normę, jest porozumienie o wolnym handlu pomiędzy EUG a Socjalistyczną Republiką Wietnamu.

To porozumienie wprowadza pojęcie ochronnego środka progowego, który EUG może stosować jedynie wobec niektórych towarów pochodzących i importowanych z Socjalistycznej Republiki Wietnamu.

Ochronny środek progowy przybiera formę cła przywozowego, którego rodzaj i wysokość odpowiadają rodzajowi i wysokości stawki celnej przywozowej według Wspólnej Taryfy Celnej EUG stosowanej wobec tego typu towarów w dniu wejścia w życie decyzji w sprawie stosowania ochronnego środka progowego.

Okres obowiązywania ochronnego środka progowego wynosi 6 miesięcy, jednak jeżeli w dniu rozpatrywania możliwości zastosowania takiego środka okaże się, że wielkość importu towarów przekracza 150% ustalonego poziomu, okres ten zostanie wydłużony do 9 miesięcy².

Ochronny środek progowy jest stosowany wobec towarów przemysłu lekkiego, które są szczególnie wrażliwe na rynku EUG, oraz niektórych rodzajów mebli drewnianych.

Wprowadza się go Decyzją Zarządu Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej, jeżeli zostanie ustalone, że doszło do przekroczenia odpowiedniego progu ilości towarów. Propozycję wprowadzenia ochronnego środka progowego przygotowuje Wydział Ochrony Rynku Wewnętrznego Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej.

Wszelkie kwestie proceduralne związane z monitorowaniem ilości importowanych towarów

² Umowa o wolnym handlu pomiędzy Euroazjatycką Unią Gospodarczą i jej państwami członkowskimi z jednej strony, a Socjalistyczną Republiką Wietnamu z drugiej strony [zasoby elektroniczne]: [zawarta w Burabay w dniu 29.05.2015 r.], ConsultantPlus. Białoruś, LLC „YurSpektr”, Narodowe Centrum Informacji Prawnej. Republika Białorusi, Mińsk, 2021.

są regulowane w ramach Procedury stosowania ochronnych środków progowych³.

W 2018 r. zastosowano ochronny środek progowy wobec dwóch kategorii towarów pochodzących z Socjalistycznej Republiki Wietnamu importowanych na obszar celny EUG: bielizny – na 9 miesięcy oraz odzieży dziecięcej i dodatków do odzieży dziecięcej – na 6 miesięcy. W okresie obowiązywania tych środków towary podlegały cłom importowym według stawek ustalonych w ramach Wspólnej Taryfy Celnej EUG⁴.

Głównym aktem prawnym regulującym stosowanie szczególnych ceł ochronnych, antydumpingowych oraz wyrównawczych jest Kodeks celny Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej. W szczególności rozdział 12 tego dokumentu zawiera przepisy określające⁵:

- procedurę stosowania szczególnych ceł ochronnych, antydumpingowych i wyrównawczych;
- istnienie i znoszenie obowiązku zapłaty tych ceł oraz przypadków, gdy nie podlegają zapłacie;
- wypełnianie obowiązku zapłaty;
- warunki oraz procedurę dokonywania płatności;
- egzekwowanie obowiązku uiszczenia szczególnych ceł ochronnych, antydumpingo-

³ W sprawie stosowania ochronnych środków progowych oraz dwustronnych środków ochronnych w ramach Umowy o wolnym handlu pomiędzy Euroazjatycką Unią Gospodarczą i jej państwami członkowskimi z jednej strony, a Socjalistyczną Republiką Wietnamu z drugiej strony [zasoby elektroniczne]: Decyzja Rady Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 115 z dnia 18 października 2016 r., ConsultantPlus. Białoruś, LLC „YurSpektr”, Narodowe Centrum Informacji Prawnej. Republika Białorusi, Mińsk, 2021.

⁴ W sprawie zastosowania ochronnego środka progowego wobec niektórych rodzajów bielizny, odzieży dziecięcej i akcesoriów do odzieży dziecięcej pochodzących z Socjalistycznej Republiki Wietnamu i importowanych na obszar celny Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej [zasoby elektroniczne]: Decyzja Zarządu Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 20 z dnia 7 lutego 2018 r., ConsultantPlus. Białoruś, LLC „YurSpektr”, Narodowe Centrum Informacji Prawnej. Republika Białorusi, Mińsk, 2021.

⁵ Kodeks celny Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej. Moskwa: Prospect, 2018, s. 125.

Tabela 1. Podstawy prawne istniejących środków

Nazwa produktu	Akt prawny
Niektóre rodzaje rur stalowych	Decyzja Zarządu Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 48 z dnia 2 czerwca 2016 r.; Decyzja Zarządu Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 49 z dnia 20 kwietnia 2021 r.
Walcowany metal z powłoką polimerową	Decyzja Zarządu Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 49 z dnia 24 maja 2012 r. zmieniona decyzją Zarządu Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 191 z dnia 21 października 2014 r.; Decyzja Zarządu Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 14 z dnia 23 stycznia 2018 r.
Rury ze stali nierdzewnej formowane na zimno bez szwu	Decyzja Zarządu Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 65 z dnia 9 kwietnia 2013 r. zmieniona decyzją Zarządu Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 109 z dnia 1 września 2015 r. w sprawie kodów HS; Decyzja Zarządu Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 169 z dnia 13 grudnia 2017 r. – dodanie do wykazu Malezji; Decyzja Zarządu Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 49 z dnia 3 kwietnia 2018 r. – obowiązywanie środka antydumpingowego przedłużono na czas prowadzenia wielokrotnych dochodzeń w celu przedłużenia okresu trwania dochodzenia antydumpingowego
Aluminiowy sprzęt kuchenny	Decyzja Zarządu Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 107 z dnia 24 sierpnia 2021 r.
Wyposażenie kuchni oraz sztucce wykonane ze stali odpornej na korozję	Decyzja Zarządu Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 159 z dnia 1 grudnia 2020 r.
Spycharki gąsienicowe	Decyzja Zarządu Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 148 z dnia 10 listopada 2015 r.; Decyzja Zarządu Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 68 z dnia 29 czerwca 2021 r.
Opony do samochodów ciężarowych	Decyzja Zarządu Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 154 z dnia 17 listopada 2015 r.
Rury ze stali nierdzewnej	Decyzja Zarządu Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 6 z dnia 26 stycznia 2016 r.; Decyzja Zarządu Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 110 z dnia 7 września 2021 r.
Żelazokrzemomangan	Decyzja Zarządu Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 58 z dnia 2 lipca 2016 r.; Decyzja Euroazjatyckiej Rady Międzyrządowej nr 9 z dnia 27 października 2016 r.
Narożniki stalowe	Decyzja Zarządu Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 133 z dnia 3 października 2017 r.
Łożyska toczne (z wyjątkiem łożysk igiełkowych)	Decyzja Zarządu Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 139 z dnia 21 sierpnia 2018 r. Decyzja Zarządu Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 288 z dnia 25 grudnia 2012 r.
Elektrody grafitowe	Decyzja Zarządu Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 156 z dnia 25 września 2018 r.
Koła odlewane	Decyzja Zarządu Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 43 z dnia 26 marca 2019 r.
Kute rolki stalowe do walcowni	Decyzja Komisji Unii Celnej nr 904 z dnia 9 grudnia 2011 r.; Decyzja Zarządu Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 21 z dnia 28 stycznia 2020 r.
Herbicydy	Decyzja Zarządu Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 90 z dnia 29 maja 2018 r.; Decyzja Euroazjatyckiej Rady Międzyrządowej nr 4 z dnia 30 kwietnia 2019 r.; Decyzja Zarządu Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 104 z dnia 18 czerwca 2019 r.
Wyroby walcowane ocynkowane	Decyzja Zarządu Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 209 z dnia 3 grudnia 2019 r.
Rury bezszwowe formowane na gorąco, wykonane ze stali odpornej na korozję	Decyzja Zarządu Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 218 z dnia 3 grudnia 2019 r.
Taśma aluminiowa	Decyzja Zarządu Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 115 z dnia 22 września 2020 r.; Decyzja Zarządu Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 1 z dnia 12 stycznia 2021 r.
Spawane rury ze stali odpornej na korozję	Decyzja Zarządu Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 12 z dnia 9 lutego 2021 r.

Nazwa produktu	Akt prawny
Resory	Decyzja Zarządu Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 17 z dnia 16 lutego 2021 r.
Rury stalowe bez szwu używane do wywierania i eksploatacji odwiertów naftowych i gazowych	Decyzja Zarządu Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 101 z dnia 18 sierpnia 2015 r.; Decyzja Zarządu Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 52 z dnia 27 kwietnia 2020 r.

Źródło: opracowane na podstawie Środki ochrony rynku wewnętrznego działającego w ramach EUG [zasoby elektroniczne], Euroazjatycka Komisja Gospodarcza, <http://www.eurasiancommission.org/ru/act/trade/podm/investigations/Measures.aspx> (dostęp: 20.11.2021).

wych oraz wyrównawczych, jak również procedury zwrotu kwot zabezpieczających;

- pobieranie takich cel.

Procedury pobierania oraz nakładania szczególnych cel ochronnych, antydumpingowych i wyrównawczych, jak również procedura prowadzenia dochodzeń zostały opisane w Traktacie o Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej, a mianowicie w Załączniku nr 8⁶.

Formę i procedurę obliczania tych cel określono Decyzją Zarządu Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 137 z dnia 7 listopada 2017 r.⁷, a same środki są wprowadzane bezpośrednio na mocy decyzji Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej. W tabeli 1 podano podstawy prawne stosowania istniejących środków.

Przy obliczaniu szczególnych cel ochronnych, antydumpingowych oraz wyrównawczych istotną rolę odgrywa także kraj pochodzenia.

W styczniu 2019 r. weszły w życie dwa nowe dokumenty mające na celu rozwiązanie tych problemów, a mianowicie Decyzja Rady Euroazjatyckiej

Komisji Gospodarczej nr 49 z dnia 13 lipca 2018 r.⁸ oraz Decyzja Rady Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 60 z dnia 14 czerwca 2018 r.⁹, które opisują przypadki, gdy konieczne jest przedstawienie świadectwa pochodzenia, jak również ilości progowe oddzielnie dla krajów korzystających z preferencyjnego traktowania oraz innych krajów, w których przedstawienie świadectwa nie jest obowiązkowe.

Euroazjatycka Komisja Gospodarcza jest również upoważniona do podejmowania decyzji regulacyjnych, organizacyjnych i administracyjnych w zakresie przepisów technicznych obowiązujących w EUG oraz wydawania niewiążących zaleceń, które podlegają bezpośredniemu stosowaniu na terytoriach państw członkowskich.

W zakresie regulacji technicznych Euroazjatycka Komisja Gospodarcza dysponuje Wydziałem Regulacji Technicznych i Akredytacji, Wydziałem Środków Sanitarnych, Weterynaryjnych i Fito-

⁸ W sprawie zatwierdzenia zasad określania pochodzenia towarów importowanych na obszar celny Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej (niepreferencyjne zasady określania pochodzenia towarów) [zasoby elektroniczne]: Decyzja Rady Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 49 z dnia 13 lipca 2018 r., ConsultantPlus. Białoruś, LLC „YurSpektr”, Narodowe Centrum Informacji Prawnej. Republika Białorusi, Mińsk, 2021.

⁹ W sprawie zatwierdzenia zasad określania pochodzenia towarów pochodzących z krajów rozwijających się i najsłabiej rozwiniętych [zasoby elektroniczne]: Decyzja Rady Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 60 z dnia 14 czerwca 2018 r., ConsultantPlus. Białoruś, LLC „YurSpektr”, Narodowe Centrum Informacji Prawnej. Republika Białorusi, Mińsk, 2021.

⁶ Traktat o Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej [zasoby elektroniczne]: [podpisano w Astanie w dniu 29.05.2014 r.], ConsultantPlus. Białoruś, LLC „YurSpektr”, Narodowe Centrum Informacji Prawnej. Republika Białorusi, Mińsk, 2019.

⁷ W sprawie obliczania cel, podatków oraz cel szczególnych, antydumpingowych i wyrównawczych [zasoby elektroniczne]: Decyzja Zarządu Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 137 z dnia 7 listopada 2017 r., ConsultantPlus. Białoruś, LLC „YurSpektr”, Narodowe Centrum Informacji Prawnej. Republika Białorusi, Mińsk, 2021.

sanitarnych, Komitetem Doradczym ds. Regulacji Technicznej, Stosowania Środków Sanitarnych, Weterynaryjnych i Fitosanitarnych oraz podkomitetami dla niektórych rodzajów działalności. W skład organów doradczych wchodzi przedstawiciele przemysłu oraz środowiska przedsiębiorców, co pomaga w podejmowaniu bardziej zrównoważonych decyzji.

Niektóre funkcje w obszarze regulacji technicznej znajdują się w obrębie kompetencji organów państw uczestniczących, a mianowicie (Rumyantsev, 2017):

- rejestracja (rejestracja państwowa) przedmiotu regulacji technicznej;
- zatwierdzanie procedury przeprowadzania kontroli państwowej;
- nadzorowanie zgodności z wymogami określonymi w przepisach technicznych Unii na podstawie harmonizacji prawodawstwa państw członkowskich;
- akredytacja jednostek do celów oceny zgodności;
- wdrażanie środków nadzwyczajnych, by zapobiec dopuszczeniu do obrotu niebezpiecznych produktów w celu ochrony swoich uzasadnionych interesów;
- regulacja techniczna produktów (robót budowlanych, usług) o charakterze obronnym lub innych produktów, jeśli informacje na ich temat stanowią tajemnicę państwową bądź wiążą się z zapewnieniem bezpieczeństwa w obszarze wykorzystania energii jądrowej.

Ujednolicona regulacja techniczna w ramach Euroazjatyckiej Regulacji Gospodarczej odbywa się na podstawie Protokołu w sprawie regulacji technicznej obowiązującego w Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej, który stanowi załącznik do Traktatu o Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej.

Przepisy techniczne EUG ustanawiają obowiązkowe wymogi w zakresie przedmiotu regulacji technicznej, a także zasady identyfikacji produktów oraz określają formularze, systemy i procedury oceny zgodności.

W przypadku braku przepisów technicznych dotyczących przedmiotu regulacji technicznej na

poziomie EUG są stosowane normy ustawodawstwa krajowego lub akty Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej.

Przepisy techniczne EUG są opracowywane na podstawie standardów międzynarodowych.

Przepisy techniczne EUG mogą również zawierać wymogi dotyczące terminologii, opakowań, znakowania, etykiet i zasad ich stosowania, wymagania i procedury sanitarne, a także ogólne wymogi weterynaryjne i fitosanitarne dotyczące kwarantanny, jak również szczególne wymogi obowiązujące ze względu na specyfikę położenia geograficznego lub rozwoju technologicznego państw członkowskich EUG.

Produkty, które spełniają wymogi ustanowione przepisami technicznymi EUG, mające zastosowanie do tych produktów, oraz przeszły procedury oceny zgodności ustanowione przepisami technicznymi, podlegają obowiązkowemu etykietowaniu jednolitym znakiem obrotu na rynku EUG.

Na terytorium Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej przepisy techniczne EUG mają skutek bezpośredni. W ciągu ostatnich 5 lat weszły w życie przepisy przedstawione w tabeli 2.

Lista towarów stale się wydłuża i obejmuje towary najważniejsze dla bezpieczeństwa państwa, obywateli i środowiska.

Na zróżnicowanym etapie rozwoju są przepisy techniczne dotyczące sprzętu wysokonapięciowego, węgla i odpadów pochodzących z ich obróbki, pasz oraz dodatków paszowych, metra i wagonów, tramwajów i transportu koleją lekką, materiałów mających kontakt z produktami żywnościowymi, budynków i budowli oraz produktów i materiałów budowlanych.

Dążenie do pogłębienia integracji oznacza wysokie wymagania wobec zapewniania jednolitości pomiarów. Wdrożenie skoordynowanej polityki w tej dziedzinie jest jedną z kluczowych zasad regulacji technicznej. Jednolite przepisy dotyczące wzajemnego uznawania wyników prac pomiarowych znacznie uprościć procedury w tym zakresie i zapewnią swobodny przepływ przyrządów pomiarowych produkowanych w EUG.

Przewożąc towary przez granice państw członkowskich Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej, pod-

Tabela 2. Przepisy techniczne EUG obowiązujące od 2017 r.

Nazwa produktu	Akt prawny
Ryby i produkty rybne	Decyzja Rady Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 162 z dnia 18 października 2016 r.
Skroplone gazy petrochemiczne	Decyzja Zarządu Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 160 z dnia 6 grudnia 2016 r.
Niebezpieczne substancje w produktach elektrycznych i elektronicznych	Decyzja Rady Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 113 z dnia 18 października 2016 r.
Sprzęt wykorzystywany w parkach rozrywki	Decyzja Rady Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 114 z dnia 18 października 2016 r.
Sprzęt wykorzystywany na placach zabaw dla dzieci	Decyzja Rady Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 21 z dnia 17 maja 2017 r.
Butelkowana woda pitna, w tym naturalna woda mineralna	Decyzja Rady Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 45 z dnia 23 czerwca 2017 r.
Ropa przygotowana do transportu i wykorzystania	Decyzja Rady Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 89 z dnia 20 grudnia 2017 r.
Bezpieczeństwo pożarowe i gaszenie pożarów	Decyzja Rady Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 40 z dnia 23 czerwca 2017 r.
Główne rurociągi do transportu węglowodorów płynnych i gazowych	Decyzja Rady Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 121 z dnia 23 grudnia 2020 r.

Źródło: opracowane na podstawie Przepisy techniczne, które weszły w życie [zasoby elektroniczne], Euroazjatycka Komisja Gospodarcza, <http://www.eurasiancommission.org/ru/act/texnreg/deptexreg/tr/Pages/TRVsily.aspx> (dostęp: 03.12.2021).

mioty prowadzące zagraniczną działalność gospodarczą nie powinny zapominać o obowiązaniu zakazów i ograniczeń nakładanych na taki przewóz. Niezastosowanie się do nich może spowodować straty materialne dla wszystkich stron transakcji.

Wykaz towarów, których przywóz na terytorium całej Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej jest zabroniony, został ustanowiony bezpośrednio w Załączniku nr 1 do Decyzji Zarządu Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 30 z dnia 21 kwietnia 2015 r. w sprawie pozacelnych środków regulacji. Wykaz ten obejmuje kategorie, takie jak substancje oraz produkty zubożające warstwę ozonową oraz niebezpieczne odpady, broń służbową i cywilną, ich główne elementy oraz naboje, a także inne podobne towary, które mogą być szkodliwe dla obywateli EUG lub środowiska.

Ponadto na poziomie ustawodawstwa krajowego państwa członkowskie EUG mogą również wprowadzić tymczasowe lub stałe zakazy i ograniczenia importu niektórych rodzajów produktów.

Często stosowanie takich zakazów i ograniczeń jest bezpośrednio związane z sytuacją polityczną na świecie. W takim przypadku tego typu zakazy i ograniczenia są nazywane szczególnymi środkami gospodarczymi.

Pierwszym krajem EUG, który zastosował takie środki, była Rosja.

Możliwość zastosowania tych środków określa Ustawa federalna nr 281-FZ z dnia 30 grudnia 2006 r. w sprawie szczególnych środków gospodarczych.

Przepisy niniejszej ustawy przewidują, że szczególne środki gospodarcze są stosowane we wskazanych przypadkach, gdy zachodzi potrzeba, by pilnie zareagować na czyn uznawany za nielegalny na poziomie międzynarodowym lub na wrocie działania zagranicznego państwa bądź jego organów i funkcjonariuszy, które stanowią zagrożenie dla interesów i bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej i (lub) naruszają prawa oraz wolności jej obywateli, a także zgodnie z rezolucjami Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Ponadto federalna ustawa o bezpieczeństwie stanowi podstawę przyjęcia dalszych aktów prawnych. Dokument ten określa podstawowe zasady oraz działania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa państwu, bezpieczeństwa publicznego, środowiska, osobistego i innych rodzajów bezpieczeństwa przewidzianych w ustawodawstwie Federacji Rosyjskiej. Dokument określa także uprawnienia oraz funkcje władz państwowych i organów państwowych innych podmiotów Federacji Rosyjskiej oraz lokalnych organów samorządowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo, a także status Rady Bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej.

Pierwszym dokumentem, który wdrażał szczególne środki gospodarcze, był Dekret prezydenta Federacji Rosyjskiej z 2014 r. w sprawie stosowania niektórych szczególnych środków gospodarczych w celu zapewnienia bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej¹⁰.

Dekret ten wprowadził zakaz dokonywania zagranicznych operacji gospodarczych, które przewidują import do Rosji niektórych rodzajów produktów rolnych, surowców i żywności produkowanych w państwach, które stosują sankcje lub popierają je. Rząd Federacji Rosyjskiej sporządził wykaz towarów, których dostawa została ograniczona. Wykaz obejmuje produkty mleczarskie, mięsne i rybne, a także warzywa, owoce i orzechy.

Następnie w 2015 r. przyjęto kolejny Dekret prezydenta Federacji Rosyjskiej w sprawie niektórych szczególnych środków gospodarczych stosowanych w celu zapewnienia bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej przewidujący, że produkty rolne, surowce i żywność pochodzące z krajów stosujących sankcje gospodarcze wobec rosyjskich podmiotów prawnych i (lub) osób fizycznych bądź popierających decyzję o ich nałożeniu, które to produkty objęto zakazem impor-

tu na terytorium Federacji Rosyjskiej, zostaną zniszczone¹¹.

Decyzja o przedłużeniu obowiązywania Dekretu prezydenta Federacji Rosyjskiej w sprawie stosowania niektórych szczególnych środków gospodarczych w celu zapewnienia bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej jest podejmowana corocznie. Obecnie obowiązuje ona do dnia 31 grudnia 2022 r. zgodnie z Dekretem prezydenta Federacji Rosyjskiej nr 534 z dnia 20 września 2021 r. w sprawie przedłużenia obowiązywania niektórych szczególnych środków gospodarczych w celu zapewnienia bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej.

Wykaz towarów z kodami HS, których import do Federacji Rosyjskiej jest zakazany, oraz wykaz krajów produkujących te towary znaleźć można w Dekrecie rządu Federacji Rosyjskiej nr 778 z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie środków mających na celu wdrożenie Dekretów prezydenta Federacji Rosyjskiej nr 560 z dnia 6 sierpnia 2014 r., nr 320 z dnia 24 czerwca 2015 r., nr 305 z dnia 29 czerwca 2016 r., nr 293 z dnia 30 czerwca 2017 r., nr 420 z dnia 12 lipca 2018 r., nr 293 z dnia 24 czerwca 2019 r., nr 730 z dnia 21 listopada 2020 r. i nr 534 z dnia 20 września 2021 r.

W 2018 r. przyjęto również Ustawę federalną nr 127-FZ z dnia 4 czerwca 2018 r. w sprawie środków wywierania nacisku w ramach reakcji na nieprzyjazne działania Stanów Zjednoczonych Ameryki i innych państw. Zgodnie z przepisami tej ustawy decyzją prezydenta Federacji Rosyjskiej można wprowadzić przeciwstawne sankcje wobec nieprzyjaznych krajów i organizacji, a także wobec urzędników i obywateli tych krajów. Przedsiębiorstwom z krajów nieprzyjaznych zabrania się uczestnictwa w zamówieniach publicznych oraz w prywatyzacji rosyjskich spółek państwowych. Środków przeciwdziałających nie stosuje się do artykułów pierwszej potrzeby, których odpowiedniki nie są produkowane w Federacji Rosyjskiej.

¹⁰ W sprawie stosowania niektórych szczególnych środków gospodarczych w celu zapewnienia bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej [zasoby elektroniczne]: Dekret prezydenta Federacji Rosyjskiej nr 560 z dnia 6 sierpnia 2014 r., ConsultantPlus. Rosja, CJSC „Consultant Plus”. Moskwa, 2019.

¹¹ W sprawie niektórych szczególnych środków gospodarczych stosowanych w celu zapewnienia bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej [zasoby elektroniczne]: Dekret prezydenta Federacji Rosyjskiej nr 391 z dnia 29 lipca 2015 r., ConsultantPlus. Rosja, CJSC „Consultant Plus”. Moskwa, 2019.

Oddzielnie, w tym samym roku, przyjęto normatywny akt prawny regulujący stosunki z Ukrainą, a mianowicie Dekret prezydenta Federacji Rosyjskiej w sprawie stosowania szczególnych środków gospodarczych w związku z nieprzyjawnymi działaniami Ukrainy przeciwko obywatelom i podmiotom prawnym Federacji Rosyjskiej.

Zgodnie z tym Dekretem rząd Federacji Rosyjskiej odpowiada za sporządzenie wykazu osób fizycznych i prawnych, w odniesieniu do których stosuje się szczególne środki gospodarcze, a także za określenie tych szczególnych środków gospodarczych.

W Republice Białorusi od 2021 r. stosuje się szczególne środki gospodarcze zgodnie z Dekretem prezydenta Republiki Białorusi nr 128 w sprawie stosowania szczególnych środków z dnia 30 marca 2021 r. Dokument ten wprowadza zakaz importu i sprzedaży na terytorium Republiki Białorusi niektórych grup towarów pochodzących z państw lub stowarzyszeń państw, które zdecydowały się zastosować szczególne środki wobec białoruskich podmiotów prawnych i osób fizycznych bądź poparły stosowanie szczególnych środków wobec białoruskich osób prawnych i fizycznych przez inne państwa i ich stowarzyszenia, jak również wprowadza zakaz importu na terytorium Republiki Białorusi dzieł (usług) wykonywanych przez osoby prawne i fizyczne z tych państw.

Od 1 stycznia 2021 r. wchodzi w życie Uchwała Rady Ministrów Republiki Białorusi określająca kategorie towarów, których import na terytorium Republiki Białorusi jest zakazany¹².

Embargo nałożono na wiele towarów pochodzących z Unii Europejskiej i jej państw członkowskich, Stanów Zjednoczonych Ameryki, Kanady, Norwegii, Albanii, Islandii, Macedonii Północnej, Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, Czarnogóry oraz Szwajcarii.

¹² W sprawie stosowania środków szczególnych w odniesieniu do niektórych rodzajów towarów [zasoby elektroniczne]: Rada Ministrów Republiki Białoruś nr 700 z dnia 6 grudnia 2021 r., ConsultantPlus. Białoruś, LLC „YurSpektr”, Narodowe Centrum Informacji Prawnej. Republika Białorusi, Mińsk, 2021.

Wykaz zabronionych towarów obejmuje świnie, mięso wołowe, wieprzowe, wiele produktów ubocznych, solone mięso, w solance, suszone lub wędzone, mączkę mięsną i produkty uboczne, mleko i przetwory mleczne, warzywa, inne niż te przeznaczone do obsiewu, owoce i orzechy, tłuszcz wieprzowy i drobiowy, tłuszcz z bydła, owiec lub kóz, stearynę smalcową i inne oleje zwierzęce, kiełbasy i podobne produkty, wyroby cukiernicze, sól i inne towary.

W Republice Armenii, Republice Kazachstanu i Republice Kirgiskiej szczególne środki gospodarcze nie są stosowane zgodnie z ustawodawstwem krajowym.

Wnioski

Regulacja państwa stanowi zatem zestaw środków administracyjnych, regulacyjnych i prawnych umożliwiających państwu oddziaływanie na różne sfery gospodarki i społeczeństwa w celu osiągnięcia istotnych społecznie celów, takich jak zapewnienie bezpieczeństwa, sprawiedliwości oraz ochrony praw i wolności obywateli. Państwowa regulacja zagranicznej działalności gospodarczej ma szczególne znaczenie we współczesnym świecie. W miarę rozwoju gospodarki światowej wypracowano dość zróżnicowany zestaw narzędzi wywierania wpływu na stosunki handlowe z innymi krajami. Instrumenty te obejmują regulację taryfową i pozataryfową, techniczną oraz szczególne środki gospodarcze. Główne akty prawne zawierające podstawowe przepisy w zakresie stosowania środków ochronnych to Kodeks celny Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej oraz Traktat o Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej. Procedura stosowania instrumentów regulacyjnych, ich charakterystyka oraz okres obowiązywania zostały określone bezpośrednio decyzjami Zarządu oraz Rady Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej. Niektóre instrumenty, takie jak szczególne środki gospodarcze są regulowane krajowymi aktami prawa państw członkowskich EUG i obowiązują wyłącznie na ich terytorium. Główne kierunki ulepszeń prawodawstwa w Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej w dzie-

dzinie regulacji zagranicznej działalności gospodarczej obejmują wprowadzenie mechanizmu wstecznego dla cel szczególnych, antydumpingowych i wyrównawczych; stworzenie jednolitego rynku w EUG dla najważniejszych rodzajów pro-

duktów, który byłby oparty na ujednoczonych wymogach technicznych; a także wypracowanie metod stałego prowadzenia przeglądów istniejących kontyngentów oraz zakazów z uwzględnieniem interesów głównych konsumentów tych towarów.

Abstract

Peculiarities of the Development of Legislation in the Field of Foreign Economic Activity Regulation in the Eurasian Economic Union

The article is devoted to the features of the regulatory and legal regulation of foreign economic activity in the Eurasian Economic Union.

The article discusses the classification and application of non-tariff regulation measures enshrined in the legislation of the EAEU. The authors note that among all economic protection measures in the EAEU, only anti-dumping measures are used for twenty-one categories of goods. Special attention is also paid to the formation of a unified regulatory framework of the EAEU in the field of technical regulation. The documents that make up the national legislation of the Republic of Belarus and the Russian Federation and determine the procedure for the application of special economic measures have been studied separately. Such measures are temporary or permanent prohibitions and restrictions on the import of certain types of products.

The authors come to the conclusion that there is a need to introduce a retroactive mechanism for specific, anti-dumping and countervailing duties, to create a single market in the EAEU for the most important types of products based on the unification of technical requirements, as well as to ensure a constant review of existing quotas and prohibitions taking into account the interests of the main consumers of these goods.

Keywords: domestic market protection measures, foreign trade, special economic measures, technical regulation

JEL classification code: G18

Otrzymany: 3 stycznia 2022
Zrewidowany: 10 stycznia 2022
Zaakceptowany: 7 lutego 2022
Opublikowany: 29 lipca 2022

Bibliografia

- Baklakov, P.A. (2015), *Prohibitions and restrictions of foreign trade activity*. Petersburg: IC Intermedia.
- Rumyantsev, V. (2017), Technical regulation within the EAEU as a tool for the development of foreign trade of Belarus, *Science and Innovations*, nr 169, s. 42–46.
- Vinokarov, E.Y. (red.) (2015), *Assessment of the impact of non-tariff barriers in the EAEU: results of surveys of enterprises*. EDB PUBLICATIONS.
- Zhevlakova, A.Yu (2019), *Special, antidumping and compensatory measures to protect the internal market of the Eurasian Economic Union*, Collection of scientific articles of students, undergraduates, postgraduates. Mińsk: Białoruski Uniwersytet Państwowy, s. 15–17.

Akty prawne

- Kodeks celny Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej. Moskwa: Prospect, 2018.
- Przepisy techniczne, które weszły w życie [zasoby elektroniczne], Euroazjatycka Komisja Gospodarcza, <http://www.eurasiancommission.org/ru/act/teknreg/deptexreg/tr/Pages/TRVsily.aspx> (dostęp: 3.12.2021).
- Środki ochrony rynku wewnętrznego działającego w ramach EUG [zasoby elektroniczne], Euroazjatycka Komisja Gospodarcza. <http://www.eurasiancommission.org/ru/act/trade/podm/investigations/Measures.aspx> (dostęp: 20.11.2021).
- Traktat o Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej [zasoby elektroniczne]: [podpisano w Astanie w dniu

- 29.05.2014 r.], ConsultantPlus. Białoruś, LLC „YurSpektr”, Narodowe Centrum Informacji Prawnej. Republika Białorusi, Mińsk, 2021.
- Traktat o Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej [zasoby elektroniczne]: [podpisano w Astanie w dniu 29.05.2014 r.], ConsultantPlus. Białoruś, LLC „YurSpektr”, Narodowe Centrum Informacji Prawnej. Republika Białorusi, Mińsk, 2019.
- Umowa o wolnym handlu pomiędzy Euroazjatycką Unią Gospodarczą i jej państwami członkowskimi z jednej strony, a Socjalistyczną Republiką Wietnamu z drugiej strony [zasoby elektroniczne]: [zawarta w Buarabai w dniu 29.05.2015 r.], ConsultantPlus. Białoruś, LLC „YurSpektr”, Narodowe Centrum Informacji Prawnej. Republika Białorusi, Mińsk, 2021.
- W sprawie niektórych szczególnych środków gospodarczych stosowanych w celu zapewnienia bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej [zasoby elektroniczne]: Dekret prezydenta Federacji Rosyjskiej nr 391 z dnia 29 lipca 2015 r., ConsultantPlus. Rosja, CJSC „Consultant Plus”. Moskwa, 2019.
- W sprawie obliczania ceł, podatków oraz ceł szczególnych, antydumpingowych i wyrównawczych [zasoby elektroniczne]: Decyzja Zarządu Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 137 z dnia 7 listopada 2017 r., ConsultantPlus. Białoruś, LLC „YurSpektr”, Narodowe Centrum Informacji Prawnej. Republika Białorusi, Mińsk, 2021.
- W sprawie stosowania niektórych szczególnych środków gospodarczych w celu zapewnienia bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej [zasoby elektroniczne]: Decret prezydenta Federacji Rosyjskiej nr 560 z dnia 6 sierpnia 2014 r., ConsultantPlus. Rosja, CJSC „Consultant Plus”. Moskwa, 2019.
- W sprawie stosowania ochronnych środków progowych oraz dwustronnych środków ochronnych w ramach Umowy o wolnym handlu pomiędzy Euroazjatycką Unią Gospodarczą i jej państwami członkowskimi z jednej strony, a Socjalistyczną Republiką Wietnamu z drugiej strony [zasoby elektroniczne]: Decyzja Rady Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 115 z dnia 18 października 2016 r., ConsultantPlus. Białoruś, LLC „YurSpektr”, Narodowe Centrum Informacji Prawnej. Republika Białorusi, Mińsk, 2021.
- W sprawie stosowania środków szczególnych w odniesieniu do niektórych rodzajów towarów [zasoby elektroniczne]: Rada Ministrów Republiki Białoruś nr 700 z dnia 6 grudnia 2021 r., ConsultantPlus. Białoruś, LLC „YurSpektr”, Narodowe Centrum Informacji Prawnej. Republika Białorusi, Mińsk, 2021.
- W sprawie zastosowania ochronnego środka progowego wobec niektórych rodzajów bielizny, odzieży dziecięcej i akcesoriów do odzieży dziecięcej pochodzących z Socjalistycznej Republiki Wietnamu i importowanych na obszar celnny Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej [zasoby elektroniczne]: Decyzja Zarządu Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 20 z dnia 7 lutego 2018 r., ConsultantPlus. Białoruś, LLC „YurSpektr”, Narodowe Centrum Informacji Prawnej. Republika Białorusi, Mińsk, 2021.
- W sprawie zatwierdzenia zasad określania pochodzenia towarów importowanych na obszar celnny Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej (niepreferencyjne zasady określania pochodzenia towarów) [zasoby elektroniczne]: Decyzja Rady Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 49 z dnia 13 lipca 2018 r., ConsultantPlus. Białoruś, LLC „YurSpektr”, Narodowe Centrum Informacji Prawnej. Republika Białorusi, Mińsk, 2021.
- W sprawie zatwierdzenia zasad określania pochodzenia towarów pochodzących z krajów rozwijających się i najsłabiej rozwiniętych [zasoby elektroniczne]: Decyzja Rady Euroazjatyckiej Komisji Gospodarczej nr 60 z dnia 14 czerwca 2018 r., ConsultantPlus. Białoruś, LLC „YurSpektr”, Narodowe Centrum Informacji Prawnej. Republika Białorusi, Mińsk, 2021.

Centrum Analiz i Studiów Podatkowych
Centre for Analyses and Studies of Taxation

· WYDAWCA ·

CENTRUM ANALIZ I STUDIÓW PODATKOWYCH SGH · Warszawa 02-554 · Al. Niepodległości 162
DOMINIK J. GAJEWSKI (redaktor naczelny) · GRZEGORZ GOŁĘBIOWSKI · ADAM OLCZYK (sekretarz redakcji)

· KONTAKT ·

analysesandstudies@sgh.waw.pl · analysesandstudies.sgh.waw.pl · casp.sgh.waw.pl